

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ПРОГРАМА

**з навчальної дисципліни «Транспортна логістика»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Логістика

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.08.2022 № 1

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2022 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління,
протокол 15.08.2022 № 1

Розробники: старший викладач циклової комісії економіки та управління,
к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Харченко М.В.

Рецензенти:

1. Голова циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, старший викладач – методист Цимбалістова О.А.
2. Професор кафедри логістики НАУ, доктор економічних наук, професор, експерт Українського логістичного альянсу (УЛА) Смерічевська С.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення навчальної дисципліни «Транспортна логістика» складена відповідно до освітньо-професійної програми Логістика зі спеціальності 073 Менеджмент підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Транспортна логістика – це система по організації доставки, а саме переміщення будь-яких матеріальних предметів або речовин з однієї точки в іншу за оптимальним маршрутом.

Навчальна дисципліна «Транспортна логістика» - це одна із обов'язкових професійно-орієнтованих дисциплін підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Логістика».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, принципи, методи, процеси організації транспортної логістики та оптимізації роботи транспорту як елемента логістичної системи на підприємствах різних форм власності.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна вивчається на основі базової загальноєкономічної та правової підготовки студентів, міждисциплінарні зв'язки: ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення таких навчальних дисциплін, «Менеджмент», «Основи логістики та управління ланцюгами поставок», «Логістична інфраструктура», «Складська логістика та управління запасами», «Логістика постачання, виробництва і дистрибуції», «Геологістика» та забезпечує базу для засвоєння матеріалу з навчальних дисциплін: «Логістичний інжиніринг», «Логістичний контролінг».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Теоретичні основи транспортної логістики.
2. Україна у світовій та європейській транспортно-логістичній системі.
3. Системи доставки товарів.
4. Системи доставки товарів.
5. Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.
6. Організація та управління транспортною логістикою за видами транспорту.
7. Логістика транспортно-експедиційного обслуговування.
8. Методологічний апарат транспортної логістики.
9. Транспортно-логістичне забезпечення зовнішньоекономічних угод.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Транспортна логістика» є формування у студентів теоретичних знань щодо концептуальних основ транспортної логістики, теорії та практики розвитку цього напрямку і набуття навичок самостійної роботи при засвоєнні навчального матеріалу щодо новітніх методів управління системою доставки товарів у сучасних умовах з урахуванням мінливості зовнішнього та внутрішнього середовища.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Транспортна логістика» є:

1. Формування у студентів глибоких теоретичних знань щодосутності транспортної логістики;
2. Пізнання еволюції розвитку шляхів сполучення;
4. Координація транспортного обслуговування споживачів на їх замовлення;
5. Опанування практичними методами скорочення витрат підприємств на переміщення матеріальних ресурсів;
6. Оволодіння навичками логістичного мислення з оптимізації вантажопотоків та розроблення логістичних систем і механізмів функціонування;
7. Визначення проблем та перспектив розвитку транспорту.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

1. Сутність транспортної логістики та її основні завдання;
2. Концептуальні основи та сфери використання транспортної логістики;
3. Критерії вибору транспорту;
4. Сучасні моделі організації транспортних логістичних систем;
5. Програмні продукти з організації транспортної логістики;
6. Проблеми транспортної логістики, можливі шляхи вирішення та перспективи подальшого розвитку.

вміти:

1. Використовувати методи проведення логістичних оцінок видів транспорту;
2. Проводити розрахунки транспортних маршрутів постачання;
3. Проводити аналіз вантажопотоків;
4. Визначати оптимальні транспортні маршрути постачання;
5. Координувати виробничі та транспортні процеси;
6. Використовувати програмні продукти для організацій транспортної логістики на всіх її етапах;
7. Розробляти й обґрунтовувати рішення на основі комплексу оптимізаційних моделей

1.4. Форма підсумкового контролю (екзамен)

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 години / 5 кредитів ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук	
	ЗК-7	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК-14	Здатність працювати у міжнародному контексті

Спеціальні компетентності(СК)	СК-5	Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту
	СК-17	Здатність до організації закупівель матеріальних ресурсів та збуту готової продукції, логістичної підтримки виробничих та допоміжних процесів, управління запасами, транспортуванням і вантажопереробкою (у тому числі за участю авіаційного транспорту), складуванням та наданням логістичного сервісу (у тому числі в логістичних центрах на базі аеропортів, карго-сіті; підприємств авіаційного сервісу).
	СК-18	Здатність планувати, організовувати та контролювати операційну логістичну діяльність в ланцюгах поставок (операції транспортування, вантажопереробки, зберігання, сортування, маркування, консолідації, митного оформлення, інформаційної підтримки тощо).
	СК-19	Здатність до впровадження та використання сучасних інформаційних технологій та інформаційних систем, що забезпечують управління логістичними процесами і потоками в режимі реального часу (у тому числі електронного документообігу, систем моніторингу руху транспортних засобів, моніторингу вантажопотоків з участю авіаційного та інших видів транспорту, управління територією та розміщенням об'єктів логістичної інфраструктури).
	СК-22	Здатність організовувати роботу проектних груп, здійснювати розробку і впровадження логістичних інвестиційних проектів та їх бізнес-планів, брати участь в проведенні тендерів на комплексне логістичне обслуговування

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема № 1 Теоретичні основи транспортної логістики

Історія та еволюція розвитку транспортної логістики. Суть, значення та завдання транспортної логістики. Види транспорту та їх логістична оцінка. Логістичні рішення у транспортуванні.

Тема № 2 Україна у світовій та європейській транспортно-логістичній системі

Історія розвитку шляхів сполучення. Державна підтримка транспортної системи. Світовий ринок транспортно-логістичних послуг. Європейські транспортні коридори і панєвропейські транспортні зони. Інтеграція України у світову та європейську транспортно-логістичні системи.

Тема № 3 Системи доставки товарів

Юнімодальні, мультимодальні системи доставки товарів. Транспортні термінали, їх типи, функції та місце в логістичній системі. Сучасні логістичні системи товароруку.

Тема №4 Інформаційне забезпечення транспортної логістики

Логістична інформація як стратегічний ресурс транспортного потоку. Інформаційні потоки і логістична інформаційна система. Управління базовими функціями логістичної інформаційної системи в транспортній логістиці.

Тема №5 Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень

Сутність управління перевезенням. Нормативно-правова база регулювання управлінням і організацією транспортування вантажів. Класифікація і характеристика вантажів та вантажних перевезень. Технологія проектування доставки товарів. Визначення маси вантажу для її перевезення.

Тема №6 Організація та управління транспортною логістикою за видами транспорту

Вибір виду транспортного засобу. Управління транспортною логістикою при перевезеннях водним транспортом. Організація вантажної і комерційної роботи на автомобільному транспорті. Управління транспортною логістикою при перевезення залізничним транспортом. Управління транспортною логістикою при авіаперевезеннях. Транспортні тарифи і фактори, що впливають на їх розмір.

Тема №7 Логістика транспортно-експедиційного обслуговування

Сутність та види транспортно-експедиційних логістичних послуг. Організація транспортно-експедиційних послуг. Розвиток і удосконалення транспортно-експедиційного обслуговування. Технологія роботи логістичних систем транспортно-експедиційних фірм. Інформаційне забезпечення логістики транспортно-експедиційних фірм.

Тема №8 Методологічний апарат транспортної логістики

Методи і моделі рішення завдань логістики транспорту. Класифікація методів і моделей рішення завдань транспортної логістики. Методи оцінки ефективності транспортної логістики. Оптимізація поставки товарів, методи економічного стимулювання ефективної організації транспортування товарів. Економічні методи державного регулювання товароруку. Основні шляхи зниження витрат при транспортуванні. Економіко-математичні методи розробки шляхів ланцюговості товароруку.

Тема №9 Транспортно-логістичне забезпечення зовнішньоекономічних угод

Сутність та регулювання міжнародних перевезень. Організація міжнародних перевезень вантажів. Умови поставок товарів в міжнародних сполученнях.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. ДСТУ ISO 28004:2017 «Системи управління безпекою ланцюга постачання. Найкраща практика запровадження безпеки ланцюга постачання, оцінка та плани. Вимоги та настанови» – К.: Держспоживстандарт України, 2017. – 29 с
2. Акименко Н., Рябова К. Вдосконалення механізму транспортно-логістичного обслуговування міжнародних вантажних перевезень як фактору підвищення конкурентоспроможності підприємств 2015. № 9. С. 15-27.
3. Крикавський Є. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навч. посібник / Є.Крикавський, О.Тохильченко, М.Фертч. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 844 с.
4. Гришко В. В., Болдирєва Л. М. Управління транспортною логістикою в умовах Євроінтеграції. Економіка і регіон. № 1 (56). 2016. С.31- 37.
5. Марченко В.М. Логістика: Підручник/ В.М. Марченко, В.В. Шутюк. – К.: Видавничий дім «Артек», 2018. – 312 с.
6. Організація та проектування логістичних систем: Підручник / за ред. М.П. Денисенка, Л. Г. Шморгуна, В. С. Маруніча, В. С. Харута – К.: Мілениум, 2016. 387 с.
7. Транспортна логістика. Навчальний посібник. Ігор Смірнов, Тетяна Косарева, видавничий центр навчальної літератури, 2018. – 224с.

Додаткова література:

8. Транспортна і складська логістика: підручник / Сокур М. І., Сокур Л. М., Петченко М. В. К.: ПП Щербатих О. В., 2016. 328 с.
9. Тюріна Н.М. Логістика: навчальний посібник. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. - Київ: Центр учбової літератури, 2020. – 392с.
10. Харсун Л. Г. Логістичного обслуговування товаропотоків між Україною та країнами ЄС. Науковий журнал “Економіка України”. 2016. № 4 (653). С.112

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

11. Автоматизація транспортної логістики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.armatel.com.ua/solutions/logdep/>
12. Аналітичні матеріали Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

13. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
14. Державна підтримка українського експорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrexport.gov.ua/ukr/vnishno_t_balans/6425.html
15. Закон України №1955-IV від 1 липня 2004 р. «Про транспортно - експедиторську діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>
16. Закон України №232/94-ВР від 10 листопада 1994 року «Про транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>
17. Закон України № 959-XII від 16 квітня 1991 року «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
18. Закон України № 1172-XIV від 20 жовтня 1999 року «Про транзит вантажів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14>
19. Європейська спілка транспортників України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.estu.com.ua/news.html>
20. Логістика: практика управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.logist.com.ua/>
21. Митний Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
22. Складський портал України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://terazus.com/>
23. Транспортно-логістичні центри: зарубіжний досвід [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lobanov-logist.ru/index.php?newsid=6127>

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Питання для підсумкового контролю (екзамен):

1. Історія та еволюція розвитку транспортної логістики.
2. Суть, значення та завдання транспортної логістики.
3. Види транспорту та їх логістична оцінка.
4. Логістичні рішення у транспортуванні.
5. Історія розвитку шляхів сполучення.
6. Державна підтримка транспортної системи.
7. Світовий ринок транспортно-логістичних послуг.
8. Європейські транспортні коридори і пан'європейські транспортні зони.
9. Інтеграція України у світову та європейську транспортно-логістичні системи.
10. Юнімодальні системи доставки товарів.
11. Мультимодальні системи доставки товарів
12. Транспортні термінали, їх типи, функції та місце в логістичній системі.
13. Сучасні логістичні системи товароруку.
14. Логістична інформація як стратегічний ресурс транспортного потоку.
15. Інформаційні потоки і логістична інформаційна система.

16. Управління базовими функціями логістичної інформаційної системи в транспортній логістиці.
17. Сутність управління перевезенням.
18. Нормативно-правова база регулювання управлінням і організацією транспортування вантажів.
19. Класифікація і характеристика вантажів та вантажних перевезень.
20. Технологія проектування доставки товарів.
21. Визначення маси вантажу для її перевезення.
22. Вибір виду транспортного засобу.
23. Управління транспортною логістикою при перевезеннях водним транспортом.
24. Організація вантажної і комерційної роботи на автомобільному транспорті.
25. Управління транспортною логістикою при перевезення залізничним транспортом.
26. Управління транспортною логістикою при авіаперевезеннях.
27. Транспортні тарифи і фактори, що впливають на їх розмір.
28. Сутність та види транспортно-експедиційних логістичних послуг.
29. Організація транспортно-експедиційних послуг.
30. Розвиток і удосконалення транспортно-експедиційного обслуговування.
31. Технологія роботи логістичних систем транспортно-експедиційних фірм.
32. Інформаційне забезпечення логістики транспортно-експедиційних фірм.
33. Методи і моделі рішення завдань логістики транспорту.
34. Класифікація методів і моделей рішення завдань транспортної логістики.
35. Методи оцінки ефективності транспортної логістики.
36. Оптимізація поставки товарів, методи економічного стимулювання ефективної організації транспортування товарів.
37. Економічні методи державного регулювання товароруку.
38. Основні шляхи зниження витрат при транспортуванні.
39. Економіко-математичні методи розробки шляхів ланцюговості товароруку.
40. Сутність та регулювання міжнародних перевезень.
41. Організація міжнародних перевезень вантажів.
42. Умови поставок товарів в міжнародних сполученнях.
43. Критерії транспортного забезпечення логістичних задач.
44. Інформаційна база управління транспортної логістики.
45. Технічне обладнання транспортних вузлів.